

شیوه‌نامه‌ی برگزاری جشنواره آفرینش‌های ادبی دانشگاهیان

دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی فرهنگی و اجتماعی

بهار ۱۴۰۲

دانشگاه علامه طباطبائی

معاونت فرهنگی و اجتماعی

دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی فرهنگی و اجتماعی

دانشگاه علامه طباطبائی

شعر

شعر، یک رسانه اثرگذار و ماندگار است... و از خصوصیات شعر فارسی، تولید سرمایه‌های معرفتی و معنوی است.

بیانات مقام معظم رهبری ^ع در دیدار شاعران و استادان زبان فارسی

۱۳۸۱/۷/۱۶

دانشگاه‌های کشور همراه با تلاش‌ها و تحقیقات علمی و اعتقادی نیازمند فضای فرهنگی، ادبی و فرهنگی متناسب با شرایط دانشجویی‌اند. تا با ترکیب مجموعه‌ای از یافته‌های نظری به عملکردشان جهت دهند و آن را متعادل کنند. آنچه انگیزه و امید را در این عرصه افزایش می‌دهد وجود میراث فرهنگی و ادبی کشور است.

قاعدتاً دانشگاهیان اعم از استاد و دانشجو در نیل به هدف‌های متعالی علمی و فرهنگی دانشگاه‌ها، باید از این گنجینه بهترین و بیشترین بهره را ببرند. برگزاری جشنواره‌ی آفرینش‌های ادبی با هدف کلی شناسایی، دریافت، ارزیابی و معرفی آثار استادان، دانشجویان و کارکنان دانشگاه در فرهنگ‌سازی و ایجاد زمینه‌ی مناسب برای ترویج شعر و ادب، یکی از شیوه‌های مؤثر است. بی‌تردید محیط دانشگاه‌ها همراه با تعلیم و تربیت نیروی انسانی کارآمد به تلطیف فضا به بهره‌گیری شعر و ادب نیازمند است.

مخصوصاً که ایران اسلامی در میراث فرهنگی و ادبی خود، شاعران و ادیبان برجسته و شایسته‌ای دارد که توانسته‌اند حکمت را با شعر و ادب درآمیزند و معارف غنی اسلامی و قرآنی را با بیانی لطیف در قالب شعر و ادب به جامعه عرضه کنند.

در بین استادان، دانشجویان و کارکنان، افرادی وجود دارند که استعداد و توانایی لازم را دارند و در انتظار «دیدن شدن» و «بیان خود» به سر می‌برند. در شرایط عادی این افراد مورد توجه جدی قرار نمی‌گیرند و برای درک و بهره‌مندی از آن‌ها باید «شرایط پذیرنده» مناسب فراهم آید که جشنواره شعر و ادب در دانشگاه‌ها از جمله‌ی این شرایط می‌تواند باشد.

در این راستا و براساس نقشه‌ی جامع مهندسی فرهنگی کشور (اهداف کلان)، سند اسلامی شدن

دانشگاه‌ها (راهبرد ۵ از نظام فرهنگی و تربیتی) و نقشه‌ی جامع علمی کشور (اهداف کلان)، معاونت فرهنگی وزارت علوم اقدام به برگزاری جشنواره آفرینش‌های ادبی دانشگاهیان کرده است.

ماده ۲. تعاریف

- * **جشنواره آفرینش‌های ادبی:** هرگونه خلق آثار زبانی با رویکرد زیباشناختی؛ شامل شعر، ترانه و سرود، داستان، نمایشنامه، فیلمنامه، نثر ادبی، ترجمه‌های ادبی و نقد خلاق ادبی.
- * **مؤسسه:** منظور هر یک از دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی یا پژوهشی و یا پارک‌های علم و فناوری مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا دانشگاه آزاد اسلامی است.
- * **دانشگاهیان:** شامل استادان، دانشجویان و کارکنان دانشگاه‌ها و مراکز علمی و فناوری است.
- * **شورای سیاست‌گذاری:** منظور شورای سیاست‌گذاری جشنواره‌ی آفرینش‌های ادبی است که سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی کلان مربوط به جشنواره را بر عهده دارند.
- * **دبیرخانه اجرایی:** دبیرخانه‌ی اجرایی جشنواره، مستقر در معاونت فرهنگی و اجتماعی دانشگاه میزبان است.

ماده ۳. اهداف

- ⑤ شناسایی استعدادهای ادبی دانشگاهیان و زمینه‌سازی برای رشد و معرفی آنها؛
- ⑤ تقویت هویت ملی و پیوستگی فرهنگی با بهره‌گیری از ظرفیت ادبیات خلاق؛

- ④ تقویت پیوند دانشگاه‌ها با ادبیات معاصر و پرورش ذائقه ادبی دانشجویان؛
- ④ تولید محتوای ارزنده و کمک به نشر و ترویج آثار خلاق در سطوح محلی، ملی و فراملی؛
- ④ تقویت مسئله‌مندی، مسئولیت‌پذیری و یادگیری اجتماعی از طریق ادبیات خلاق.

ماده ۴. ارکان جشنواره

الف) شورای سیاست‌گذاری

ترکیب شورای سیاست‌گذاری جشنواره، همان ترکیب "شورای توسعه و ترویج فعالیت‌های ادبی دانشجویان" به اضافه معاون فرهنگی دانشگاه میزبان خواهد بود.

وظایف شورا

- ④ تعیین جهت‌گیری کلان و سیاست‌های برگزاری جشنواره؛
- ④ تصویب شیوه‌نامه‌ی اجرایی جشنواره به پیشنهاد دبیرخانه‌ی اجرایی؛
- ④ تصویب نهایی فراخوان پیشنهادی جشنواره از سوی دبیر علمی؛
- ④ تعیین اعضای کارگروه علمی، دانشگاه میزبان، دبیر علمی و دبیر اجرایی جشنواره؛
- ④ نظارت بر روند اجرایی جشنواره و دریافت گزارش از فراخوان تا برگزاری؛
- ④ جلب مشارکت و حمایت دستگاه‌ها، نهادها و مؤسسات تخصصی (دولتی و غیردولتی) در حوزه‌ی شعر و ادب نظیر شورای پاسداشت زبان فارسی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ فرهنگستان زبان و ادبیات

۱. سند توسعه و ترویج فعالیت‌های ادبی دانشجویان، مصوب / وزارت عتف، ماده ۴.

فارسی؛ خانه‌ی کتاب و ادبیات ایران و مانند آن؛ تعیین و تأمین جوایز و حمایت‌های مالی جشنواره؛

ب) دبیرخانه اجرایی جشنواره

این دبیرخانه در دانشگاه میزبان و به ریاست معاون فرهنگی و اجتماعی آن دانشگاه تشکیل می‌شود و وظایف زیر را بر عهده دارد:

- ⌚ تدوین شیوه‌نامه‌ی اجرایی جشنواره و ارائه به شورای سیاست‌گذاری برای تصویب؛
- ⌚ تدوین پیش‌نویس تفاهم‌نامه‌ی میزبانی جشنواره و اجرای مصوبات شورای سیاست‌گذاری؛
- ⌚ تشکیل کارگروه اجرایی و تعیین وظایف اعضا (طراحی سامانه، تبلیغات، تدارکات، اسکان، مستندسازی و...)
- ⌚ دریافت آثار رسیده به جشنواره، پالایش اولیه و ارسال به گروه داور؛
- ⌚ برنامه‌ریزی و تدارک اقدامات لازم به منظور میزبانی جشنواره؛
- ⌚ مستندسازی و ارائه گزارش نهایی به شورای سیاست‌گذاری؛
- ⌚ چاپ و انتشار آثار برگزیده‌ی جشنواره؛

ج) کارگروه علمی-تخصصی

کارگروه علمی جشنواره متشکل از دبیر علمی و دیگر اعضا از بین استادان، اعضای هیئت علمی و متخصصان حوزه‌ی ادبیات خلاق است که با پیشنهاد دبیر علمی جشنواره و تأیید شورای سیاست‌گذاری جشنواره و حکم رئیس شورا منصوب می‌شوند.

وظایف کارگروه علمی- تخصصی

- ④ تعیین محورهای فراخوان جشنواره و پیشنهاد آن به شورای سیاست‌گذاری برای تصویب؛
- ④ تعیین کارگروه‌های تخصصی، داوران و شاخص‌های ارزیابی آثار به تفکیک مخاطبان؛
- ④ تدوین کاربرگه‌های داوری اولیه و نهایی؛
- ④ معرفی برگزیدگان به شورای سیاست‌گذاری؛
- ④ نظارت کامل و دقیق بر روند علمی جشنواره؛

ماده ۵. مراحل اجرا

۱. تعیین سیاست‌ها و ضوابط کلی برگزاری جشنواره از سوی شورای سیاست‌گذاری و اعلام آن به دانشگاه میزبان (شامل بخش‌های رقابتی، شرایط شرکت‌کنندگان، زمان برگزاری، محورهای فراخوان، ضوابط داوری و...)
۲. عقد تفاهم‌نامه میان دانشگاه میزبان و وزارت عتف؛
۳. تدوین شیوه‌نامه‌ی اجرایی جشنواره از سوی دبیرخانه‌ی اجرایی و تصویب در شورای سیاست‌گذاری (شامل مراحل و زمان‌بندی اجرای جشنواره، ضوابط شرکت در جشنواره، بخش‌های رقابتی، برنامه‌های جنبی، کاربرگه‌های ثبت‌نام و...)
۴. تشکیل کارگروه‌های علمی و اجرایی؛
۵. طراحی سامانه‌ی جشنواره، اعلان (پوستر)، بنر، تیزر، کلیپ و دیگر امور تبلیغاتی؛
۶. اعلام فراخوان جشنواره در سطح دانشگاه‌های کشور؛
۷. تدوین کاربرگه‌های داوری توسط کارگروه‌ی علمی؛
۸. دریافت آثار و پالایش اولیه‌ی آن‌ها بر اساس ضوابط شرکت در جشنواره توسط دبیرخانه‌ی اجرایی؛
۹. ارسال آثار به گروه داوری برای داوری نهایی؛
۱۰. تعیین آثار و نفرات برگزیده‌ی جشنواره؛

۱۱. برگزاری اختتامیه و تقدیر از آثار برگزیده؛

۱۲. تهیه گزارش اجمالی و تفصیلی جشنواره و ارسال آن به شورای سیاست‌گذاری توسط دبیرخانه؛

۱۳. چاپ و انتشار آثار برگزیده جشنواره؛

تبصره:

با توجه به لزوم شکل‌گیری و انباشت تجربه‌ها در این حوزه، «شورای سیاست‌گذاری توسعه و ترویج فعالیت‌های ادبی دانشگاهیان» براساس شاخص‌های اعلامی، دانشگاه میزبان (مجری) را مشخص می‌کند و در صورت موفق بودن در اجرا، امکان تمدید فعالیت دانشگاه میزبان تا حداکثر سه سال پس از تأیید شورای سیاست‌گذاری وجود خواهد داشت.

این آیین‌نامه در ۵ ماده و ۱ تبصره تدوین و در تاریخ ۱۴۰۲/۰۲/۲۵ (روز نکوداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی و پاسداشت زبان فارسی) به تصویب شورای مدیران معاونت فرهنگی و اجتماعی وزارت عتف رسید.